

Aleg. 184.

Sprawozdanie

komisji budżetowej co do petycji l. 950. „Komitetu ku uczczeniu pamięci Jana Matejki“ o zasilek jednorazowy z skarbu krajowego dla zakupienia szkiców, rysunków, historycznych strojów i pamiątek pozostałych po ś. p. Janie Matejce, do muzeum jego imienia,

Wysoki Sejmie!

Komitet zawiązany „ku uczczeniu pamięci Jana Matejki“ wniósł do Wys. Sejmu petycję l. 950, a w niej przypomniawszy znakomite dzieła i zasługi wielkiego mistrza, który w epoce gdy świat polityczny stara się zapomnieć o naszym narodzie, rozniósł po całym świecie wiadomość nie tylko o sztuce polskiej, ale także o wielkiej naszej przeszłości narodowej, tam nawet gdzie nie doszła pieśń genialnych naszych poetów; następnie komitet wymieniwszy wspaniałe obrazy, którymi mistrz kraj obdarzył, sądzi słusznie, że za tyle ofiarności Matejki dla kraju, winien także kraj dać dowód ofiarności dla niego. Dalej w petycji przedstawiono, iż zaraz po śmierci Matejki, utworzył się komitet ku uczczeniu jego pamięci, który w przeświadczeniu, że mistrz taki powinien żyć nieśmiertelnie przez dzieła swoje i przez te dzieła dalej działać, pomyślał przedewszystkiem, nie o postawieniu pomnika dla Matejki, ale o zgromadzeniu jego obrazów, szkiców, rysunków i różnych pamiątek po nim pozostałych, słowem o zgromadzeniu i ochronie spuścizny artystycznej po Matejce. Powstał więc zamiar utworzenia muzeum imienia Matejki oraz myśl zakupienia domu, w którym Matejko urodził się, pracował i umarł, dla pomieszczenia tego muzeum.

Komitet wnoszący petycję opowiada w niej dalej, że liczne składki na ten cel dowodzą, jak silne poparcie w narodzie znalazła ta myśl piękna, zakupienia tego domu na własność narodu i zgromadzenia w nim artystycznej spuścizny pozostałej po Matejce jako muzeum jego imienia. Lecz twierdzi komitet, że bez moralnego poparcia i materyjalnej pomocy ze strony Reprezentacji kraju, nie można ufać, aby społeczeństwo wytrzymało w ofiarności i aby bez tej pomocy zebrano dostateczny fundusz na zakupno domu Matejki i zgromadzenie tam całej artystycznej spuścizny pozostałej po znakomitym mistrzu, w celu utworzenia tego muzeum. Przeto zakończyła petycję następującą prośbą: „Wysoki Sejm raczy uchwalić kwotę co najmniej 10.000 zł. na zakupno szkiców, rysunków i pamiątek po ś. p. Janie Matejce, a przedewszystkiem historycznych strojów, ryzsztunków i przyborów, po nim pozostałych, przeznaczając je na własność muzeum imienia Matejki, pomieszczonego w zakupić się mającym jego domu, z zastrzeżeniem, że z powyższych strojów, ryzsztunków i przyborów będą mogli korzystać uczniowie krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych“.

Komisya budżetowa zgadza się z zapatrywaniami komitetu wyrażonemi w tej petycyi, lecz sądzi, że nie należy wiązać koniecznie i nierozdzielnie głównego celu zgromadzenia artystycznej spuścizny po Matejce i utworzenia z niej muzeum jego imienia, z dążeniem drugorzędem acz pięknem: zakupienia domu artysty dla umieszczenia tego muzeum, i to wiązać te dwa cele w ten sposób, iż w razie gdyby nie przyszło do skutku zakupienie tego domu, na co potrzeba może równie wielkiego funduszu jak na zgromadzenie zbioru szkiców, rysunków Matejki i całej po nim artystycznej spuścizny, nie możnaby także osiągnąć głównego celu, to jest utworzenia muzeum imienia Matejki i zgromadzenia w tem muzeum całej spuścizny artystycznej znakomitego mistrza. Mając tę ewentualność na oku, komisya swój wniosek formuluje odpowiednio i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyznacza 10.000 zł. w. a. do rozporządzenia Wydziału krajowego dla zakupienia szkiców i rysunków ś. p. Jana Matejki, a także historycznych strojów, ryzszunków i przyborów pozostałych w spuściznie po nim, i przeznaczaja je na własność muzeum imienia Matejki, z zastrzeżeniem, że z tej artystycznej spuścizny po znakomitym mistrzu będą mogli korzystać uczniowie krakowskiej szkoły sztuk pięknych. Jeśliby dla pomieszczenia tego muzeum imienia Matejki nie przyszło do skutku zakupno jego domu w Krakowie, muzeum może być pomieszczone w jednej z sal szkoły sztuk pięknych w Krakowie, lub w muzeum narodowem w sukiennicach w Krakowie.

Kwotę 10.000 zł. na cel powyższy należy zamieścić w XVII. rubryce budżetu wydatków na r. 1894 jako wydatek nadzwyczajny.

We Lwowie 5. lutego 1894.

Zastępca przewodniczącego
S. Badeni.

Sprawozdawca:
Leon Chrzanowski.